

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 11 февруари 2015 г.
(OR. en)

6122/15

CYBER 5
RELEX 114
JAIEX 6
TELECOM 32
COPS 42

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

Относно: Заключение на Съвета относно кибердипломацията

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно кибердипломацията, приети от Съвета по общи въпроси на 10 февруари

Заклучения на Съвета относно кибердипломацията

Съветът на Европейския съюз,

КАТО ОТЧИТА, че свързаните с киберпространството въпроси, и по-конкретно киберсигурността, утвърждаването и защитата на правата на човека в киберпространството, прилагането на съществуващото международно право, на принципите на правовата държава и на нормите за поведение в киберпространството, управлението на интернет, цифровата икономика, изграждането и развитието на капацитет в киберпространството и стратегическите отношения в киберпространството, предоставят съществени възможности, но и поставят непрекъснато променящи се предизвикателства за външните политики на ЕС, включително за общата външна политика и политика на сигурност,

КАТО ПОТВЪРЖДАВА, че ЕС и неговите държави членки следва да работят по тези хоризонтални и многоизмерни въпроси чрез последователна международна политика за киберпространството, в която да са застъпени политическите, икономическите и стратегическите интереси на ЕС, и да продължат да работят с ключовите международни партньори и организации, както и с гражданското общество и частния сектор,

КАТО ПОДЧЕРТАВА, че тази политика следва да се основава на съществуващите политически документи, и по-конкретно на заключенията на Съвета относно европейската програма за цифровите технологии¹, относно първата годишна от приемането на Стратегическата рамка и плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията², относно Стратегията на ЕС за киберсигурност³ и относно управлението на интернет⁴,

---

¹ Док. 10130/10 и док. 9981/10 (Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“ (COM(2010) 245 окончателен).

² Док. 12559/13 и док. 11855/12 (Стратегическа рамка и план за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията).

³ Док. 12109/13 и док. 6225/13 (Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Стратегия на Европейския съюз за киберсигурност: отворено, безопасно и сигурно киберпространство (COM JOIN(2013) 1 final).

⁴ Док. 16200/14 и док. 6460/14 (Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Политиката по отношение на интернет и управлението му. Ролята на Европа за определяне на бъдещото управление на интернет“ (COM(2014) 72 final).

КАТО ИМА ПРЕДВИД извършените неотдавна терористични нападения във Франция и КАТО ПОТВЪРЖДАВА необходимостта от всеобхватен подход в борбата с тероризма, който да включва редица действия в областта на различни политики, в т.ч. транспорта, финансите, информационните технологии, и в отношенията с трети държави, както е посочено в Съвместната декларация на министрите на правосъдието и на вътрешните работи от неформалната среща, проведена в Рига на 29 и 30 януари 2015 г.,

КАТО ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО позицията на ЕС, че нормите, принципите и ценностите, които ЕС защитава офлайн, и по-конкретно Всеобщата декларация за правата на човека, Международния пакт за граждански и политически права, Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, Конвенцията за правата на детето и Хартата на основните права на ЕС, следва да се прилагат и да бъдат защитавани и в киберпространството,

КАТО ПРИПОМНЯ изключително голямото значение на утвърждаването и защитата на единно, отворено, свободно и сигурно киберпространство, което в пълна степен да отразява и зачита основните ценности на ЕС за демокрация, права на човека и правова държава,

КАТО ИЗТЪКВА колко е важно изграждането на доверие чрез повишаване на достъпността, сигурността, надеждността и оперативната съвместимост на онлайн комуникациите и като отбелязва, че осигуряването на сигурността на потоците от данни и на тяхната обработка допринася за икономическия растеж,

КАТО СЧИТА, че нарастването на броя на международните форуми, на двустранните и многостранните срещи и на процесите относно въпросите на киберпространството е свързано с предизвикателства за всички заинтересовани страни при осигуряването на подходящо участие,

КАТО ПРИЗНАВА, че разработването на всеобхватен и последователен подход при излагането на кибервъпросите от страна на ЕС е изключително важно предвид разширяващите се и сложни международни обсъждания,

С НАСТОЯЩОТО

СЧИТА, че е изключително важно да се доразвива и прилага общ и всеобхватен подход на ЕС към кибердипломацията на световно равнище, който:

- да утвърждава и защитава правата на човека и да се базира на основните ценности на ЕС за демокрация, права на човека и правова държава, в т.ч. правото на свобода на изразяване, достъпа до информация и неприкосновеността на личния живот,
- да гарантира, че с интернет не се злоупотребява за подхранване на омразата и насилието, както и че интернет остава, при стриктно спазване на основните свободи, форум за свободно изразяване на мнение при пълно зачитане на закона,
- да насърчава политика за киберпространството, в която да са отразени въпросите за равенството между половете,
- да насърчава европейския растеж, просперитет и конкурентоспособност и да защитава основните ценности на ЕС, например чрез укрепване на киберсигурността и подобряване на сътрудничеството в борбата с киберпрестъпността,
- да допринася за ограничаване на заплахите за киберсигурността, предотвратяване на конфликтите и по-голяма стабилност в международните отношения чрез използването на дипломатически и правни инструменти,
- да насърчава усилията за укрепване на многостранния модел за управление на интернет,
- да насърчава отворените и благоденстващи общества чрез мерки за изграждане на капацитет в киберпространството в трети държави, с които да се допринесе за утвърждаването и защитата на свободата на изразяване и на достъпа до информация и да се позволява на гражданите да се възползват пълноценно от социалните, културните и икономическите ползи на киберпространството, включително чрез насърчаване на по-сигурни цифрови инфраструктури,
- да поощрява споделянето на отговорности между съответните заинтересовани страни, включително чрез сътрудничество между публичния и частния сектор, както и научноизследователските и академичните институции по кибервъпросите,

ОТБЕЛЯЗВА, че настоящите заключения на Съвета не засягат разпределението на компетентностите между ЕС и неговите държави членки и разпределението на правомощията между институциите на ЕС,

И

ПРИКАНВА ЕС и неговите държави членки да работят заедно, като зачитат съответните си области на компетентност и принципа на субсидиарност, за изпълнение на стратегическите цели, поставени в настоящите заключения,

Утвърждаване и защита на правата на човека в киберпространството

ПОДЧЕРТАВА, че залегналите в съответните международни инструменти човешки права и основни свободи трябва да бъдат зачитани и подкрепяни както онлайн, така и офлайн, и ПРИВЕТСТВА факта, че този принцип беше потвърден и от Съвета на ООН по правата на човека⁵ и Общото събрание на ООН,

ПРИЗОВАВА ЕС и неговите държави членки:

- да утвърждават и защитават правата на човека и основните свободи в киберпространството, включително свободата на изразяване, достъпа до информация, свободата на събиране и сдружаване, неприкосновеността на личния живот, ефективните правни средства за защита и справедливия съдебен процес, да поддържат безрезервно и да защитават категорично общите си позиции на съответните регионални и световни форуми,
- да допринасят активно за изпълнението на международните задължения по отношение на правата на човека в киберпространството,
- да защитават човешките права на жертвите на тежки и организирани престъпления в киберпространството, като насърчават ефективните разследвания и наказателни преследвания, осигуряват на компетентните органи навременен достъп до електронни доказателства, при пълно зачитане на международното право и основните права, в т.ч. защитата на личните данни,

---

⁵ A/HRC/RES/20/8.

- да поощряват обмена на добри практики относно утвърждаването и защитата на основните права в киберпространството с всички заинтересовани страни, по-конкретно свободата на мнение и изразяване и правото на неприкосновеност на личния живот,
- да насърчават универсален и равноправен достъп до интернет на достъпни цени, и по-специално укрепването на правата на жените и момичетата при изготвянето на политиките и използването на интернет,

ПРИКАНВА ЕС и неговите държави членки да насърчават прилагането и по-доброто използване на насоките на ЕС относно свободата на изразяване онлайн и офлайн и насоките на ЕС за защитниците на правата на човека, по-конкретно като:

- разработват и поощряват най-добри практики, така че да се осигури зачитането на правата на човека онлайн, включително в рамките на износа на технологии, които биха могли да бъдат използвани за надзор или цензура от авторитарни режими,
- подкрепят усилията на трети държави за увеличаване и подобряване на достъпа на гражданите до информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и до интернет, и съответно за безопасното им използване,
- осведомяват заинтересованите страни и им предоставят възможности да използват ИКТ и интернет с цел утвърждаване на правата на човека и на основните свободи в киберпространството,

Правила за поведение и прилагане на съществуващото международно право в областта на международната сигурност

ПРИВЕТСТВА работата на Групата на ООН от правителствени експерти по въпросите на развитието в областта на информацията и телекомуникациите в контекста на международната сигурност, и по-специално доклада ѝ от 2013 г.⁶, както и постигнатия консенсус, че международното право, и по-конкретно Хартата на ООН, е приложимо към киберпространството и е важно за намаляване на рисковете и поддържане на мира и стабилността,

---

⁶ A/68/98.

ПРИВЕТСТВА приемането на първия набор от мерки за изграждане на доверието в киберсигурността в рамките на ОССЕ⁷ и ОЧАКВА прилагането им, както и разработването на мерки за укрепване на доверието и сътрудничеството,

ОТНОВО ПОДЧЕРТАВА ангажимента на ЕС и неговите държави членки да подкрепят активно разработването на такива мерки посредством консолидиран и координиран подход, включително на други регионални форуми, като регионалния форум на АСЕАН, така че да се намали рискът от предубеждения в отношенията им, и насърчава държавите членки да се ангажират в по-голяма степен за това,

НАСЪРЧАВА ЕС и неговите държави членки:

- да работят съгласувано и координирано и да допринасят активно за постигането на общо разбиране в световен план относно начините за прилагане на съществуващото международно право в киберпространството и за разработването на правила за отговорно поведение от страна на държавите в киберпространството, така че да нарасне прозрачността и доверието, в съответствие със съществуващите разпоредби на международното право,
- да подкрепят категорично принципите за отговорност на държавите при международно осъдими действия и да предприемат необходимите инициативи на национално, регионално и международно равнище, за да се гарантира, че тези мерки се зачитат и прилагат в пълна степен в киберпространството,
- решително да застъпват позицията, че съществуващото международно право е приложимо в киберпространството,

ИЗТЪКВА ключовата роля на ЕС и неговите държави членки в дебатите и проявите относно международната политика за киберпространството, като „Лондонския процес“ и последващите конференции в Будапеща и Сеул, и ги НАСЪРЧАВА да продължат да полагат усилия за подкрепа на следващата световна конференция за киберпространството в Хага през 2015 г., като допринасят към положителното развитие и напредъка на този процес и същевременно осигуряват съгласуваност на посланията, които се изпращат от ЕС,

---

⁷ Решение № 1106 на Постоянния съвет от 3 декември 2013 г. относно първоначалния набор от мерки на ОССЕ за изграждане на доверие с цел намаляване на рисковете от конфликти в резултат на използването на информационните и комуникационните технологии.

Управлението на интернет

ПРИПОМНЯ приетите неотдавна Заключения на Съвета относно управлението на интернет⁸, в които се съдържа позицията на ЕС по този въпрос, и ИЗТЪКВА значението на тези заключения, като се има предвид, че управлението на интернет е неразделна част от общия и всеобхватен подход на ЕС към кибердипломацията,

Повишаване на конкурентоспособността и просперитета на ЕС

ОТЧИТА, че интернет и цифровите технологии представляват гръбнакът на икономическия растеж на вътрешния пазар на ЕС и жизненоважен източник, на който разчитат всички икономически сектори,

ПОДЧЕРТАВА необходимостта ЕС да развива цифровия единен пазар и да укрепи регулаторната си рамка, за да даде възможност за по-нататъшното развитие на конкурентоспособни и устойчиви европейски цифрови предприятия и електронна търговия,

ПОДЧЕРТАВА, че цифровата икономика може да реализира пълния си потенциал единствено чрез осигуряване на защита на данните онлайн, както и на свързаната с тях инфраструктура и области, които са изправени пред все по-големи възможности и предизвикателства с навлизането на иновативни технологии, като изчисленията в облак, мобилните компютри и социалните мрежи, и аналитичните инструменти, прилагани за големите масиви от данни,

ОТЧИТА значението на трансграничните потоци от данни за насърчаването на растежа и икономическото развитие, както и значението на изграждането на доверие чрез наличието, сигурността, надеждността и оперативната съвместимост на онлайн комуникациите,

ОТЧИТА значението на активната роля на ЕС в установяването на стандарт за ИКТ, като следва, доколкото е възможно, развитието на световните или оперативно съвместимите на световно ниво стандарти, гарантира високо ниво на сигурност, насърчава конкурентната трансгранична онлайн търговия и новите бизнес модели чрез приобщаващи процеси и процеси тип „отдолу нагоре“ и като взема предвид текущата работа в рамките на ОИСР, включително по въпросите на данъчното облагане,

---

⁸ Док. 16200/14.

НАСЪРЧАВА ЕС и държавите членки, заедно с частния сектор, техническите и академичните среди и гражданското общество, да работят за намирането на отворени, взаимосвързани и надеждни решения за създаване на динамична, конкурентоспособна и благоприятна за европейските индустрии и услуги среда, като гарантират позицията на ЕС на световно значим фактор и пазар за инвестиции и иновации,

ПРИКАНВА ЕС и неговите ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ:

- да поставят особен акцент върху все по-активното насърчаване на цифровия единен пазар на ЕС и повишаване на сигурността на ИТ, укрепването на доверието в цифровите технологии и осигуряването на възможности за по-широко използване на ИКТ и за движен от ИКТ растеж;
- да напредват с преговорите в рамките на подходящите международни и многостранни форуми, както и да съдействат за включването на цифровата икономика в съответните им програми;
- систематично да обмислят как да се справят с предизвикателствата, свързани със защитата на данни, в сътрудничество с ключови международни партньори и **държави и** да поддържат високо ниво на сигурност на ИТ, включително като прилагат подходящите стандарти, и в контекста на тези действия да проучат начините за насърчаване на оперативната съвместимост и преносимост на съдържанието и данните на потребителите между различни цифрови платформи;
- да насърчават приемането на Конвенцията на Съвета на Европа за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни като минимален стандарт за защита на данните в трети държави,
- при договарянето на споразумения за свободна търговия с трети държави да подкрепят достъп до пазара в дух на реципрочност и взаимна полза, като се вземат предвид ценностите и нормите на ЕС, включително за защита на данните,

Изграждане и развиване на капацитет в киберпространството

ОТНОВО ИЗТЪКВА значението на изграждането на капацитет в киберпространството в трети държави като стратегически градивен елемент на еволюиращите усилия на ЕС за кибердипломация, насочени към утвърждаване и защита на правата на човека, установяване на върховенство на закона, сигурност, растеж и развитие,

ПОДЧЕРТАВА значението на достъпа до отворени и сигурни ИКТ и използването им за подпомагане на икономическия растеж и иновациите, ускоряване на напредъка и разпространяване на политическото, социалното и икономическото развитие навсякъде по света,

ОТЧИТА необходимостта от утвърждаване на принципите на правовата държава и борба с увеличаващите се организирана престъпност и незаконни действия в киберпространството, в съответствие със законодателството относно правата на човека и международните споразумения за взаимна правна помощ,

ПРОДЪЛЖАВА да застъпва мнението, че Конвенцията на Съвета на Европа за престъпления в кибернетичното пространство представлява рамка за международно сътрудничество,

СИЛНО НАСЪРЧАВА ЕС и неговите държави членки:

- да разработят съгласуван и общ подход за изграждане на капацитет в киберпространството, който от една страна обединява развиването на технологии, политика и умения в рамките на по-широка и всеобхватна програма на ЕС за развитие и сигурност, а от друга страна способства за проектирането на ефективен модел на ЕС за изграждане на капацитет в киберпространство;
- да превърнат изграждането на капацитет в киберпространството в неразделна част от по-широките глобални подходи във всички области на киберпространството, включително чрез тясно сътрудничество с академичните среди и частния сектор, както и с Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA), Европейския център по киберпрестъпността в рамките на Европол и Европейския институт за изследване на сигурността⁹;
- да подкрепят нови инициативи за изграждане на капацитет в киберпространството, които отчитат, опират се на съществуващите инициативи и ги допълват, като се набляга на важността на достъпа и безпрепятственото, нецензурирано и недискриминационно използване на отворени и сигурни ИКТ за насърчаване на отворените общества и осигуряване на възможност за икономически растеж и социално развитие;
- да насърчават устойчивото изграждане на капацитет в киберпространството заедно с международните партньори, когато е целесъобразно, както и оптимизирането и приоритизирането на осигуряването на финанси, включително чрез пълноценно използване на подходящи външни финансови инструменти и програми на ЕС;

---

⁹ В рамките на съответните им мандати.

- да насърчават установяването в международен план на Конвенцията на Съвета на Европа за престъпленията в кибернетичното пространство като референтна правна рамка за международно сътрудничество в борбата с киберпрестъпността в световен мащаб и да подкрепят присъединяването на трети държави към Конвенцията, както и да въведат минимална национална правна рамка за борба с киберпрестъпността и да развият необходимия капацитет за разследване и наказателно преследване;
- да работят за преодоляването на заплахите и предизвикателствата в киберпространството чрез увеличаване на устойчивостта на критичната информационна инфраструктура и чрез засилване на тясното сътрудничество и координация между заинтересованите страни в международен план чрез инициативи, например за изграждане на доверие, разработване на общи стандарти, провеждане на международни кибернетични учения, повишаване на осведомеността, обучения, научни изследвания и образование, механизми за реагиране при инциденти,
- да се възползват от експертния опит на национални киберорганизации, включително екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност, групите за борба с високотехнологичните престъпления и други компетентни национални органи,

Стратегически ангажимент с ключови партньори и международни организации

ОТЧИТА, че поради глобалния хоризонтален характер, обхват и мащаб на цифровото пространство, повечето от решенията по свързаните с киберпространството въпроси имат международни последици, които изискват активен международен ангажимент, сътрудничество и координация в ЕС,

ИЗТЪКВА, че много от последните разработки в киберпространството са осъществени в различни международни организации, по-специално в ООН, Съвета на Европа, ОССЕ, ОИСР, НАТО, Африканския съюз, Организацията на американските държави, АСЕАН, регионалния форум на АСЕАН и пр.,

НАСЪРЧАВА ЕС и неговите държави членки да подготвят диалози в областта на киберпространството в рамките на ефективната координация на политиката, като избягват дублиране на усилията и вземат предвид по-широките политически и икономически интереси на ЕС, колективно насърчавани от всички участници от ЕС,

ПРИПОМНЯ, че ЕС вече е започнал структурирани и всеобхватни стратегически консултации в областта на киберпространството със САЩ, Китай, Япония, Индия, Южна Корея и Бразилия и че в момента са в ход преговори за стартиране на подобни дискусии и с други партньори; паралелно с това в момента се водят многобройни секторни диалози относно ИКТ, организираната престъпност и правата на човека с цел изграждане на доверие, както и осигуряване на платформи за обмен на добри практики, утвърждаване на правата на човека и принципите на правовата държава, подобряване на сигурността и преодоляването на общите проблеми,

ПОТВЪРЖДАВА призива в стратегията на ЕС за киберсигурност:

- да се почерпи от експертния опит на държавите членки в областта на политиката за киберпространството и от опита им с двустранни ангажименти / сътрудничество, за да се разработят общи послания на ЕС по въпроси, свързани с киберпространството,
- да се работи за постигането на съгласувана международна политика на ЕС за киберпространството чрез увеличаване на ангажираността с ключови международни партньори и организации, чрез подобряване на координацията по глобалните кибервъпроси, включване на стратегическите външни отношения във всички области на политиката и подобряване на вътрешните консултации;
- да се подкрепи създаването на съответните национални политики, стратегии и институции в трети държави, за да се даде възможност за разгръщане на пълния икономически и социален потенциал на ИКТ, разработване на устойчиви системи и смекчаване на кибер рисковете за ЕС;

ПРИКАНВА ЕС и неговите държави членки:

- да гарантират, че европейските дейности в киберпространството и националните политики, законодателство и инициативи са проектирани така, че да се даде възможност за последователен подход и да се избегне дублирането;
- да подобрят координацията на диалозите с партньорите и да ги ангажират в двустранни, регионални или глобални структури;
- да поддържат тесни връзки със съответните международни организации, където се осъществяват основните разработки в кибернетичното пространство;

- да ангажират организациите на гражданското общество, частния сектор, техническите и академичните среди, където е уместно, във формулирането и прилагането на политиките на ЕС за киберпространството;
- да обменят информация за своите двустранни консултации по свързани с киберпространството въпроси,

И

НАСЪРЧАВА ЕС и неговите държави членки да подкрепят текущото изпълнение на тези заключения, като непрекъснато извършват прегледи на стратегическите цели на ЕС и като определят приоритетите на политиката на ЕС в областта на кибердипломацията,

ПРИКАНВА държавите членки, Комисията и върховния представител да докладват редовно на Съвета за изпълнението на тези заключения и НАСЪРЧАВА редовното сътрудничество между компетентните подготвителни органи на Съвета, по-специално с група „Приатели на председателството“ (Въпроси, свързани с кибернетичното пространство), която трябва да продължи да служи като всеобхватен хоризонтален форум за координация на политиката на ЕС за кибернетичното пространство и за сътрудничество.